

بسمه تعالی  
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین



معاونت پژوهشی  
فرم پیش نویس طرح پژوهشی

عنوان طرح: ارزیابی و مقایسه سطح خلاقیت دانشجویان پرستاری مقاطع مختلف تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۳

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان: دکتر مصطفی شوکتی احمدآباد - محمدرضا مصطفائی

دانشکده/مرکز تحقیقاتی: پرستاری و مامایی

عنوان طرح به فارسی:  
ارزیابی و مقایسه سطح خلاقیت دانشجویان پرستاری مقاطع مختلف تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۹۳

عنوان طرح به انگلیسی:  
**Assessment and Comparison of Creativity in Nursing Student' Courses of Qazvin University of Medical Sciences in 2014**

#### بیان مسأله

خلاقیت یک هنر است که چیز جدیدی را توسعه می دهد و یا چیزهای مختلف را بوجود می آورد. و می تواند در دیدگاه های خلاقانه ، کار خلاقانه، موقعیت خلاقانه و فرایند خلاقانه خلاصه شود(۱). غلامعلی افروز (۱۳۷۶) به نقل از ویسبرگ می گوید که متداول ترین برداشت از خلاقیت عبارت است از اینکه فرد فکری نو و متفاوت ارائه دهد و از طرفی دیگر اکثر روانشناسان بر این نکته توافق دارند که خلاقیت به دستاوردهای تازه و ارزشمند اشاره دارد (۲). فرد خلاق با افکار ماهرانه اش تمییز داده می شود و می تواند چیزهای با ارزش طبیعی و اصلی را از یک فرهنگ خاص استخراج نماید(۱). تورنس تفکر خلاق را دارای چهار عامل اصلی می داند: ۱- سیالی ۲- ابتکار ۳- انعطاف پذیری ۴- بسط (۲). نتایج افکار افراد خلاق در میزان بهره وری شغل و حرفه نشان متبلور می شود که حال اگر این شغل و حرفه از حساسیت ویژه ای نیز برخوردار باشد می تواند ارزش و اهمیت خلاقیت را دو چندان کند. حرفه پرستاری یکی از این حرف است که مستلزم داشتن خلاقیت و نوآوری است (۲).

جایگاه این افکار خلاقانه در عملکرد های بالینی پرستاری بسیار حایز اهمیت است چنانکه در طی دو دهه گذشته لینسگر در زمینه خلاقیت و نوآوری در پرستاری تحقیقاتی را انجام داده است(۱).

پرستاری به صورت خاص ارتباط نزدیکی با زندگی دارد و پرستاران نیاز دارند که تفکر خلاق و انتقادی را برای سرویس دهی سلامت فراهم نمایند. به هر حال با این رویکرد آموزش محدود سنتی، خودمختاری و آزادی و بیان تفکرات و احساساتشان شکل می گیرد(۳).

آموزش پرستاری باید به سرعت بر اساس تغییرات چشم اندازی و حمایت از محتویات پرستاری در محدوده تفکر انتقادی، حل مسئله و خلاقیت باشد(۴).

فن اوری و اطلاعات بعنوان یک نوشدارو برای مشکلات باید در نظر گرفته شود (۵)، هر چند که سهم همکاری تکنولوژی آموزشی در کاهش سیستماتیک دیگر مشکلات با رویکرد آموزشی - اطلاعاتی در مواقع بحرانی بسیار ارزشمند است(۵).

محصول اصلی آموزش پرستاری دانشجویان پرستاری در مقاطع مختلف تحصیلی می باشند که نحوه آموزش ایشان در شکوفایی خلاقیت و نوآوری آنها بسیار مهم و چشمگیر است.

در آموزش پرستاری رویکردهای سنتی مانند سخنرانی - سمینار و بحث کوچک بسیار ارزشمند هستند که باید در آنها نوآوری - راه یابی و بازگشایی و خلاقیت دانشجویان در نظر گرفته شود(۵).

آموزش و تمرین در حرفه پرستاری، کلید مؤثری در برنامه های دانشگاهی به منظور تکمیل و اجرای آموزش های بالینی به شمار می رود. مدل های مراقبتی شایسته و کارآمد می توانند بطور مؤثر باعث توسعه سلامت بیماران و فرآیند مراقبتی شود و از سویی دیگر افزایش قدرت حرفه ای و همچنین اعتماد به نفس کافی پرستاران که در سیستم بهداشتی مهمترین نقش را ایفا می کنند، را تضمین نمایند(۶).

با توجه به اینکه دانشجویان پرستاری جزء نیروهای بالقوه سیستم بهداشتی درمانی هر جامعه به شمار می آیند و در مدت زمان نسبتاً کوتاهی به عنوان افراد شاغل در می آیند، بررسی سطح خلاقیت در دانشجویان پرستاری نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است چون آینده ی پرستاری در سیستم بهداشتی درمانی در دست این افراد است(۲).

حتی با وجود اهمیت بالای خلاقیت در پرستاری، محققین به پژوهش مشابهی در این زمینه با توجه به مقتضیات زمانی و مکانی دست نیافتند. حال با توجه به اهمیت موضوع خلاقیت در پرستاری و نقش آن در سلامت جامعه، محققین بر آن شدند که پژوهشی با هدف تعیین سطح خلاقیت دانشجویان پرستاری در مقاطع مختلف تحصیلی انجام دهند.

---